25/08/2019

Отбелязан бе празникът на св. Козма Етолийски в родното му селище, в Гърция

Особено тържествено бе отбелязана паметта на св. Козма Етолийски в родното му селище в Гърция.

Празникът на светеца се отбелязва особено тържествено от митрополията на Етолия и Акарнания, като център на тържествените богослужения е манастирът на св. Козма в малкото селце Мега Дендро. Тържествата бяха възглавени от Етолийския митрополит Козма и епископи от Еладската православна църква.

„Свети Козма Етолийски не е имал нито чанта, нито пари, нито грамоти, нито дом, нито второ расо. Хората днес искат да имат офис, да имат пари, да имат дипломи, а животът на свети Козма противостои на този манталитет, на това мислене. Защото стойностното и важното в живота не е в това, което сте, а кои сте и как живеете и ориентирате живота си “, каза митрополит Козма.

За да уважат празника се бяха стекли стотици православни християни от

цяла Северна Гърция, както и представители на държавната власт.

Живот на св. Козма Етолийски

Св. Козма Етолийски е малко известен у нас гръцки светец – равноапостол и новомъченик, обесен от турците на 24 август 1779 г. в Албания. Житието му е написано скоро след мъченическата му кончина от св. Никодим Светогорец. Бързото съставяне на житието и името на автора му – св. Никодим, са ясен знак, колко важно е било за гръцките православни християни от времето на турското робство паметта за св. Козма да бъде запазена жива. С право може да се каже, че за поробените гърци св. Козма има онази роля, която за българите от същото време има преп. Паисий Хилендарски, дал начало на националното ни Възраждане.

Този „нов апостол“, както нарекли св. Козма неговите съвременници, се родил в гръцката област Етолия, в малкото селце Мега Дендро през 1714 г. „Син на благочестиви родители, от които биде отгледан и получи образование посредством „учение и наставление Господне“ (Еф. 6:4), пише за произхода му св. Никодим. Когато навършил двадесет години, „начева да учи при йеродякон Ананий от Дервисано“. В същото време става известно училището при Ватопедския манастир на Св. Гора и св. Козма постъпва в него. С особена прилежност, редом с другите науки, които изучава, бъдещият „проповедник на св. Евангелие“ набляга в усвояването на науката „Логика“, преподавана от настоятеля на училището Никола Дзурдзулиу.

Старателен в науките, св. Козма „още мирянин с името Коста“ впечатлявал монаси, учители и съученици с голямото си „усърдие да придобие съвършенство в пост и молитва“.

След западане на ватопедското училище, поради напускане на главните му учители, св. Козма остава на Св. Гора и „се приютява в свещения манастир „Филотей“, където приема монашество“. Той „навлиза с голямо прилежание в трудния монашески живот. По-късно, понеже манастирът се нуждаел от свещеник, с решително настояване и умоляване на отците бива ръкоположен за йеромонах“.

Но не подвигът на светогорското подвижничество е духовният жребий за св. Козма. Избран съсъд, още от малък в сърцето му се ражда „желание да подпомага със знания своите братя християни“. По-късно това желание преминава в „безпределно копнение и ревност“ по евангелска просвета, породени от окаяното духовно състояние, в което се намирали гърците. За

това състояние св. Козма силно скърбял. В житието му св. Никодим разказва за епархии, „подивели и където имало възможност да изчезне благочестието и християнският живот“, където „християните били станали по-лоши дори от нечестивите езичници“. За да поправи това, св. Козма се решава да поеме кръста на „великото и трудно дело на апостолската проповед“.

Но смирен и добродетелен, той не се осмелява да предприеме нищо, преди да разбере каква е Божията воля. Св. Козма се обръща за помощ към Свещ. Писание и когато след сърдечна молитва го отваря – „о, чудо… прочита думите на св. ап. Павел: „Никой да не търси своята полза, а всякой – ползата на другиго“ (1 Кор. 10:24). Сам той споделя: „Намерих това слово, в което Христос казва, че нито един християнин, мъж или жена, не бива да се грижи само за себе си как да се спаси, но да се грижи и за братята си да не изпаднат в грях.“ И ако тези думи се отнасят за всеки християнин, то колко повече са казани за свещеника, чиято единствена грижа по думите на св. Козма трябва да бъде повереното му паство, за което да е готов „да се принесе в жертва“.

След „това известие от Словото Божие“ св. Козма търси и благословията на манастирските отци. Когато я получава, той заминава за Константинопол, за да бъде благословено делото му от Константинополския патриарх Серафим (1757-1761). От него св. Козма получава и „писмено позволение“, а по-късно „разрешение и благословение“ от патриарх Софроний II (1774 – 1880). Освен това в Константинопол той намира в лицето на „тамошните благочестиви архиереи и учители единомишленици, които го подтикват към това свещено дело“.

В столицата на Османската империя св. Козма се среща още и с брат си, учителя Хрисант, за да го научи последният „на някои необходими знания от ораторското изкуство, за да овладее правилата за водене на беседи“.

Едва сега, укрепен с Божията благословия и с тази на светогорските отци и на двама патриарси, и сам положил труд в подготовката си за проповед, св. Козма „благословено започва да проповядва Евангелието на Небесното царство“.

Св. Козма проповядва на „достъпен език, като този на рибарите“. Поученията му, пише св. Никодим Светогорец, „за тях споделяме лично отношение, защото сме го слушали с ушите си… бяха миролюбиви и успокоителни, така че се виждаше как бяха изпълнени изцяло с жизнерадостта и спокойствието на Светия Дух…“

Св. Козма бил тачен не само от хирстияните, но и от турците и албанците, които идвали „да чуят поученията му, и го признаваха за Божи човек“. Но той бил мразен със „страшна омраза“ от евреите. „Те“, пише св. Никодим Светогорец, „прокудените от Бога“, разгневени от успеха на проповедите на св. Козма в Янина, го наклеветяват пред местния паша, че е руски шпионин. Бог запазва Своя угодник от еврейските „смъртоносни кроежи“, но макар и да се „доказва, че тези обвинения са измислени и чисто клеветнически“, пашата предприема изземване на имуществото на християните в града. В отговор св. Козма открито „обявява евреите за явни врагове, готови всеки миг да извършат всякакво зло на християните“. Тогава евреите, не можейки да понесат разобличенията, „отиват при Курт паша (управителя на големия град Берат), и му дават много пари, за да убие св. Козма“. А пашата, въпреки че познавал добре светеца и „харесвал беседите му“, съблазнен от парите, го предал на смърт чрез обесване.

Св. Никодим описва кончината на св. Козма така: „Отвеждат го на място, където течала голяма река и след като го свалят от коня… му откриват, че имат заповед от Курт паша да го убият. Светецът приема с радост това решение, пада ничком и се помолва на Бога, благодарейки и славейки, че от любов към Него жертва живота си, което душата му винаги е желаела… След това става, благославя четирите посоки на света… и се помолва за всички християни… Варварите му слагат въжето на гърлото и веднага след като го стягат, божественият му дух излетял на небето. Така трижблагословеният Козма, този преполезен за всеки човек… се удостоява да приеме от Господа двоен венец и като равноапостолен, и като свещеномъченик на 65 години“.

Тялото на св. Козма след това било свалено от дървото и хвърлено в реката с голям камък на шията. След три дни то било намерено по чуден начин от ефимерия на намиращия се близо до с. Коликондаси манастир „Въведение Богородично“ отец Марко. Той видял, че „св. мощи се носят по водата и преподобният стои в изправено положение, като жив“. Отец Марко ги извадил от реката и погребал с големи почести в своя манастир, зад св. олтар. По-късно частици от мощите били разнесени „по различни места и от тях множество болни получавали изцеление“.

полия, а

dobrotoliubie.com